

Donderdag 30 juli - Transmongolië-express.

Vandaag is Jan jarig. Om middernacht verzamelen we in zijn coupé die voor de gelegenheid versierd is met slingers. Als hij samen met Anneke terugkomt, zingen we hem in het Chinees een gelukkige verjaardag toe. Na het overhandigen van enkele kleine cadeaus, vloeit de champagne rijklijk. Voor enkelen van ons zelfs te veel. Degenen die op de onderste banken zitten hebben weinig last van het puberale gedrag van Carmen en Bert, maar bovenin ben ik duidelijk niet de enige die zich aan de twee braneschoppers stoort.

Na een vrij kort nacht genieten we overdag weer van het prachtige uitzicht. De trein stopt enkele malen en gedurende deze stops koop ik wat voedsel. In de kleine steden en dorpen zijn de perrons meestal druk bevolkt met oude Russische vrouwen die voedsel verkopen. De keuze is verrassend groot; variërend van vers brood en gesuikerde broodjes, tot zure augurken, sinasappels, bessen en zelfs gerookte vis en gekookte aardappels. In de grotere steden zijn de perrons meer ingesteld op de toeristen,

want daar staan zelfs koelkasten met allerlei soorten drank en ijs voor de verkoop gereed. De kooplust onder de treinreizigers is zeer groot, maar ook zeer uiteenlopend. Sommigen moeten zelfs op zoek naar toiletpapier omdat ze dit niet mee hebben genomen.

Tijdens deze stops moet je de trein goed in de gaten houden want er wordt geen centraal vertreksein gegeven. In één plaats begint de trein zelfs al te rijden, terwijl we nog met zes mensen van onze groep op het perron staan. Van enige paniek is echter geen sprake, want de Chinese treinbediendes bevinden zich ook nog op het perron. Toch kijk je na het lezen van het boek 'China per trein' van Paul Theroux wel uit, want je wil natuurlijk niet 'geduffild' worden (tijdens zijn reis miste een Amerikaanse medepassagier genaamd Duffil tijdens één van de stops de trein en moest derhalve noodgedwongen in Rusland achterblijven).

Bij sommige stops is het moeilijk te achterhalen in welke plaats we ons bevinden omdat de naam vaak niet staat aangegeven of er zelfs geen stationsgebouw is. In één van

deze onbekende dorpen staan meer dan tweehonderd inwoners de trein op te wachten. Op het moment dat de trein stopt, komen ze het perron opgelopen en ontstaat er een markt waarbij voornamelijk kledingswaren verkocht worden. De weinige Chinese passagiers in de trein verkopen hierbij ook kledingswaren aan de plaatselijke bevolking.

Voor de avondmaaltijd hebben we geboekt in de restauratiewagen. Het driegang menu begint met vier schijfjes worst als voorgerecht. Het hoofdgerecht is een bord aardappelpuree met vlees dat gearneerd is met drie kleine takjes selderie. Dit geheel wordt weggespoeld met een fles Russisch bier. Het toetje, een gedeelte van een cakerol, is echter verrassend lekker. De prijs van deze 'voetzame' maaltijd is \$7,-. Dit is dan wel inclusief de bediening door een Russische ober, die zeer kort van geheugen is, want hij komt driemaal vragen wie er bier wil en daarna nog tweemaal voor het mineraalwater. Ook het aantal borden voor een tafel levert hem soms problemen op. Verbaasd kijkt hij dan naar een tafel van drie etende personen en vraagt zich dan af wie hij nog moet bedienen.

Na afloop komt Ingrid optimistisch vragen of ik morgen weer mee ga eten in de restauratiewagen. Lachend laat ik deze gelegenheid graag aan mij voorbij gaan. Ondanks dat ik al veel gedeeld heb met Rainer en Monica, is mijn voedselvoorraad nog groot genoeg om het nog enkele maaltijden uit te houden. Bovendien kun je voor \$7,- tijdens de stops zoveel eten kopen, dat je de halve wagon uit zou kunnen nodigen om een hapje mee te komen eten. 's Avonds vragen Rainer en Monica mij waarom ik eigenlijk in een groep reis want ze vinden mij daar het type niet voor. Daarop vertel ik ze dat ik vandaag het gevoel had, wat Paul Theroux beschreef toen hij in deze trein zat. Hij reisde ook met een groep en hield zich de meeste tijd van hen afzijdig. De groep was voor hem een noodzakelijk kwaad. De mensen uit zijn groep vroegen hem van alles, maar hij gaf hun slechts weinig informatie over zichzelf. Ze wisten alleen dat hij Paul heette, waarop één medereiziger vertelde dat hij een boek aan het lezen was van de Canadese schrijver Paul Theroux (de grote spoorwegcarrousel) waarin deze een tocht maakte met dezelfde trein. Mij vergaat het ongeveer net zo, het is niet dat ik de groep bewust ontwijk, maar ik zoek ze ook niet veel op. De meeste tijd ontmoet ik ze in de gang als we door de ramen naar buiten kijken of tijdens de stops. Hierdoor lijkt de treinreis toch voornamelijk een individuele reis in plaats van een groepsreis. Natuurlijk heb ik ook het geluk dat ik de enige van de groep in onze coupé ben.

